

Home Science
Paper II
गृहविज्ञान
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Note : This Paper contains Fifty (50) multiple choice questions, each question carrying Two (2) marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण पन्नास (50) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

1. Neural tube defects are associated with the deficiency of :

- (A) Folic acid
- (B) Iron
- (C) Vitamin B₁₂
- (D) Protein

2. Hormone associated with Lipogenesis is :

- (A) Testosterone
- (B) Estrogen
- (C) Growth Hormone
- (D) Glucagon

1. मस्तक मज्जातन्तूतील बिघाड पुढील सत्वाच्या कमतरतेशी संघटीत आढळतो :

- (A) फोलीक अॅसीड
- (B) लोह
- (C) जीवनसत्व ब₁₂
- (D) प्रथिन

2. लायपोजेनेसीसशी संघटीत हॉर्मोन म्हणजे :

- (A) टेस्टोस्टेरॉन
- (B) इस्ट्रोजन
- (C) वाढीचे हॉर्मोन
- (D) ग्लुकोगॉन

3. Waxy starches contain high percentage of :
- (A) Amylose
(B) Pectin
(C) Cellulose
(D) Amylopectin
4. Thermal decomposition of oil leads to the production of :
- (A) Tocopherol
(B) Acrolein
(C) Lecithin
(D) Phosphoric acid
5. An example of flavour enhancer is :
- (A) CMC
(B) MSG
(C) KMS
(D) Alginate
3. पिठूळ पिष्टमय पदार्थात पुढील घटकाचे प्रमाण जास्त आढळते :
- (A) अमायलोज
(B) पेक्टिन
(C) सेल्युलोज
(D) अमायलोपेक्टिन
4. तेलाचे उष्णतेमुळे होणाऱ्या विघटनात पुढील घटक तयार होतो :
- (A) टोकोफेरॉल
(B) अॅक्रोलीन
(C) लेसीथीन
(D) फॉस्फोरीक अॅसीड
5. सुवास वाढविणाऱ्या पदार्थाचे उदाहरण म्हणजे :
- (A) CMC
(B) MSG
(C) KMS
(D) Alginate

6. Citric acid in jelly is added :

- (A) to keep the jelly soft
- (B) to make it hard
- (C) to dissolve the pectin
- (D) make pectin tough to hold sugar solution

7. Energy value of foods can be obtained by :

- (A) Using microkjeldahl
- (B) Using soxhlet
- (C) Spectrophotometer
- (D) Bomb calorimeter

8. Haemagglutinins are present in :

- (A) Wheat
- (B) Rice
- (C) Legumes
- (D) Egg

6. जेलीमध्ये सायट्रीक अॅसीड घातले जाते :

- (A) जेली मऊ करण्यासाठी
- (B) जेली कडक बनविण्यासाठी
- (C) पेक्टिन वितळवण्यासाठी
- (D) साखरेचे द्रावण घरून ठेवण्यासाठी पेक्टिन कणखर करणे

7. अन्नातील कार्यशक्तिचे प्रमाण काढण्यासाठी पुढील चा वापर करतात.

- (A) मायक्रोजेलडाल
- (B) सॉक्सलेट
- (C) स्पेक्ट्रोफोटोमीटर
- (D) बॉम्ब कॅलॉरीमीटर

8. हीमॅग्लुटीनीन्स पुढील मध्ये आढळते

- (A) गहू
- (B) तांदूळ
- (C) कडधान्य
- (D) अंड

9. A measure of protein quality in a food is determined by the ability of the protein to support growth in young rats is :

- (A) B.V.
- (B) PER
- (C) PDCAAS
- (D) Chemical score

10. Active compound with medicinal value in Turmeric is :

- (A) Curcumin
- (B) Allicin
- (C) Ajoene
- (D) Genistein

9. अन्नातील प्रथिनाची गुणवत्ता मोजतांना, लहान उंद्राच्या वाढीस मदत करण्यासाठी त्या प्रथिनाची कुवत ठरविली जाते :

- (A) B.V.
- (B) PER
- (C) PDCAAS
- (D) Chemical score

10. हल्दी मधील औषधी गुण असलेला क्रियाशील घटक म्हणजे :

- (A) कुरकुमीन
- (B) अॅलीसीन
- (C) अजोनी
- (D) जेनीस्टीन

11. Global Iodine Deficiency Disorder Day is celebrated on :
- (A) 21st October
(B) 21st September
(C) 21st November
(D) 21st January
12. Fatty acid known for its antiinflammatory effect is :
- (A) PFA
(B) SFA
(C) MCFA
(D) W-3 fatty acids
13. The term 'A la Carte' means :
- (A) A set meal at a set price
(B) A formal buffet presentation
(C) A set down meal
(D) Dishes priced individually
11. वैश्विक आयोडीनच्या कमतरतेमुळे होणाऱ्या आजाराचा दिवस पुढील तारखेस साजरा केला जातो :
- (A) 21 ऑक्टोबर
(B) 21 सप्टेंबर
(C) 21 नव्हेंबर
(D) 21 जानेवारी
12. सूजप्रतिरोधक प्रक्रिया करणारे स्निग्धाम्ल पुढील प्रमाणे :
- (A) PFA
(B) SFA
(C) MCFA
(D) W-3 fatty acids
13. 'अ ला कार्टे' संज्ञा म्हणजे :
- (A) एक ठरावीक जेवण, ठरावीक किंमतीला
(B) औपचारीक बुफे जेवण
(C) एक ठरावीक जेवण
(D) प्रत्येक पदार्थाची ठराविक किंमत

14. Average milk secreted by a well fed lactating mother per day is :

- (A) 650 ml
- (B) 850 ml
- (C) 550 ml
- (D) 1050 ml

15. Zeolite is a :

- (A) type of detergent
- (B) type of bleaching agent
- (C) method of removing hardness of water
- (D) method of removing starch from fabrics

14. योग्य पोषित स्तनदा माता सरासरी दिवसाला पुढील

प्रमाणात दूध स्रवते :

- (A) 650 मिली
- (B) 850 मिली
- (C) 550 मिली
- (D) 1050 मिली

15. झिओलाईट हा :

- (A) डिटरजेंटचा प्रकार आहे
- (B) विरंजकाचा प्रकार आहे
- (C) पाण्याचा कठीणपणा कमी करण्याची पद्धत आहे
- (D) कपड्यातील स्टार्च काढण्याची पद्धत आहे

16. Dress forms are used for :

- (A) drafting garments
- (B) displaying garments
- (C) designing by draping
- (D) adaptation by flat pattern method

17. Georgette fabrics have yarns with :

- (A) Low twist
- (B) Slack twist
- (C) High twist
- (D) Moderate Twist

18. Kashmir shawl having no right or wrong side is :

- (A) Pashmina
- (B) Do-shala
- (C) Do-Rookha
- (D) Kasaba

16. ड्रेस फॉर्मचा उपयोग :

- (A) कपडे बेतण्यास करतात
- (B) कपडे प्रदर्शित करण्यासाठी करतात
- (C) ड्रेपिंग पद्धतीने वस्त्र संकल्प (डिझायनिंग) तयार करण्यास करतात
- (D) प्लेट प्रारूप विधी अनुकूलन

17. जॉर्जेट कापडातील धाग्यांना :

- (A) कमी पीळ असतो
- (B) सैल पीळ असतो
- (C) जास्त पीळ असतो
- (D) मध्यम पीळ असतो

18. सुलट किंवा उलट बाजू नसलेल्या काश्मिरी शालीस खालीलपैकी काय म्हणतात ?

- (A) पश्मिना
- (B) दो-शाला
- (C) दो-रूखा
- (D) कसाबा

19. Pineapple fibre is :

- (A) Mineral fibre
- (B) Cellulosic fibre
- (C) Protein fibre
- (D) Thermoplastic fibre

20. The brightness of silk garments can be maintained by use of :

- (A) Sulphuric acid
- (B) Vinegar
- (C) Sodium hydroxide
- (D) Boric powder

21. The fibre which is stronger in wet condition in comparison to dry condition is :

- (A) Wool
- (B) Nylon
- (C) Polyester
- (D) Cotton

19. अननसाचे तंतू है :

- (A) खनिज तंतू आहेत
- (B) सेल्युलोजजन्य तंतू आहेत
- (C) प्रथिनजन्य तंतू आहेत
- (D) तापसंज्ञाशील तंतू आहेत

20. रेशमी कपड्यांची चमक चांगली राखण्यासाठी :

- (A) सल्फ्युरिक आम्ल वापरतात
- (B) व्हिनेगर वापरतात
- (C) सोडिअम हायड्रॉक्साइड वापरतात
- (D) बोरिक पावडर वापरतात

21. कोरड्या स्थितीच्या तूलनेत ओल्या स्थितीत जास्त मजबूत असलेला पुढीलपैकी तंतू कोणता ?

- (A) लोकर
- (B) नायलॉन
- (C) पॉलिएस्टर
- (D) सुती

22. Paint stain from cotton fabric can be removed by :

- (A) Acetic acid
- (B) Ammonia
- (C) Methylated spirit
- (D) Lemon juice

23. The helpful guides given in products about its usage, care and prevention of misuse is called :

- (A) Standard
- (B) Brand
- (C) Trade mark
- (D) Label

22. सुती कापडावरील रंगाचा (पेंटचा) डाग काढण्यास :

- (A) अॅसेटिक आम्ल वापरतात
- (B) अमोनिया वापरतात
- (C) मिथिलेटेड स्पिरिट
- (D) लिंबाचा रस

23. वस्तूंमध्ये त्यांचा वापर, काळजी घेणे, गैरउपयोग टाळणे याबाबत दिलेली मार्गदर्शके म्हणजे :

- (A) स्टॅण्डर्ड
- (B) ब्रँड
- (C) ट्रेडमार्क
- (D) लेबल

24. Value of a colour <i>cannot</i> be changed by : (A) Adding white (B) Adding black (C) Adding an adjacent colour (D) Light rays 25. The universal motor is used in : (A) Vacuum cleaner (B) Electric fan (C) Washing machine (D) Room heater 26. Point, line, plane and volume are known as : (A) Form of design (B) Surface texture (C) Elements of design (D) Shape of design	24. रंगमूल्य खालीलपैकी कशाने बदलता येत नाही : (A) पांढरा रंग मिसळणे (B) काळा रंग मिसळणे (C) जवळ्या रंग मिसळणे (D) प्रकाश किरणे 25. खालीलपैकी कोणत्या उपकरणामध्ये युनिव्हर्सल मोटर वापरली जाते : (A) व्हॅक्युम क्लिनेर (B) विद्युत इस्त्री (C) वॉशिंग मशिन (D) रूम हिटर 26. बिंदू, रेषा, पातळी आणि घनता यासर्वांना मिळून खालीलपैकी काय म्हटले जाते : (A) डिझाईनचे रूप (B) पृष्ठभागाचे पोत (C) कलेचे घटक (D) डिझाईनचा आकार

27. In a family situation motivation of family members calls for good :
- (A) Planning
(B) Leadership
(C) Action
(D) Resourcefulness
28. "Love of a mother for her child" is an example of :
- (A) Extrinsic value
(B) Factual value
(C) Intrinsic value
(D) Normative value
29. Natural cross-ventilation can be provided in a room by :
- (A) Ceiling fan
(B) Openings in adjacent or opposite walls
(C) Exhaust fans
(D) One very large opening in a wall
27. कुटुंबामध्ये, कुटुंबातील व्यक्तींना प्रेरणा देण्यासाठी आवश्यक घटक म्हणजे :
- (A) नियोजन
(B) नेतृत्व
(C) क्रिया
(D) हिकमतीपणा (रिसोर्सफुलनेस)
28. "मातेला तिच्या मुलाविषयी वाटणारे प्रेम" हे खालीलपैकी कोणत्या मूल्याचे उदाहरण आहे :
- (A) बाह्य मूल्य
(B) फॅकच्युअल मूल्य
(C) आंतरिक मूल्य
(D) नॉर्मॅटिव्ह मूल्य
29. खालीलपैकी कोणत्या गोष्टीने क्रॉस वायुवीजन पुरविले जाते :
- (A) छतावरिल पंखा
(B) जवळच्या किंवा समोरासमोरिल भिंतीमधिल ओपनिंग
(C) एक्झॉस्ट फॅन
(D) भिंतीमध्ये एक मोठे ओपनिंग

30. As a general rule for convenience bedrooms need to have easy access to the :

- (A) Living room
- (B) Kitchen
- (C) Toilet
- (D) Entrance

31. Which of the following theories suggests that as people enter old age, there is a natural tendency to withdraw socially and psychologically ?

- (A) Activity theory
- (B) Exchange theory
- (C) Disengagement theory
- (D) Personality and life style theory

30. वापर करण्याचा दृष्टीने सोयीचे व्हावे यासाठीचा मार्गदर्शक नियम म्हणून झोपण्याच्या खोलीला खालीलपैकी कुठे सहज प्रवेश असावा :

- (A) बैठकीची खोली
- (B) स्वयंपाकघर
- (C) स्वच्छतागृह (टॉयलेट)
- (D) प्रवेशद्वार

31. खालीलपैकी कोणत्या उपपत्ती सुचवितात की वयोमानानुसार नैसर्गिक वृत्तिमुळे, व्यक्ति सामाजिक व मानसिक रीत्या अलिप्त होते ?

- (A) अॅक्टिविटी थेअरी
- (B) अॅक्सचेंज थेअरी
- (C) डिसअॅंगजमेन्ट थेअरी
- (D) पर्सनॅलिटी व लाईफस्टाईल थेअरी

32. Two preschoolers are sitting at a table side by side, each stacking a different set of blocks. They are engaged in :

- (A) Associative play
- (B) Unoccupied play
- (C) Co-operative play
- (D) Parallel play

33. The disproportionately large size of infant's head at birth is an example of which principle of growth ?

- (A) Proximodistal principle
- (B) Cephalocaudal principle
- (C) Principle of hierarchical integrator
- (D) Principle of independence of systems

32. पूर्वप्राथमिक वयातील दोन मुले ऐकमेकांच्या जवळ बसून आपआपल्या ठोकळ्यांशी खेळत आहेत. या प्रकारच्या खेळाला म्हणतात.

- (A) साहचर्यात्मक खेळ
- (B) अनऑक्युपाईड खेळ
- (C) सहकार्यात्मक खेळ
- (D) समांतर खेळ

33. नवजाताचे डोके शरीराच्या तुलनेत खूप मोठे असते हे वाढीच्या कोणत्या तत्वाचे उदाहरण आहे ?

- (A) अक्षानुवर्ती तत्व
- (B) मस्तकानुवर्ती तत्व
- (C) हायरारकिकल इन्टीग्रेशन चे तत्व
- (D) इन्डीपेन्डन्स ऑफ सिस्टम्सचे तत्व

34. The laboratory technique devised by Mary Ainsworth to elicit behaviours of closeness between an adult and an infant is called the :
- (A) Strange situation
(B) Attachment situation
(C) Separation situation
(D) Bonding situation
35. Object permanence is to sensorimotor stage as conservation and reversibility are to :
- (A) Formal operational stage
(B) Concrete operational stage
(C) Pre-operational stage
(D) Informal operational stage
34. प्रौढ व अर्भक यांच्यातील जवळीकतेचा अभ्यास करताना, मेरी अँसवर्थ नी प्रयोगशाळेतील तंत्र वापरले. या तंत्राला म्हणतात.
- (A) स्ट्रेंज सिच्युअेशन
(B) अँटेचमेन्ट सिच्युअेशन
(C) सेपरेशन सिच्युअेशन
(D) बॉन्डींग सिच्युअेशन
35. जसे वस्तुस्थिरता संवेदीकारक अवस्थेत दिसुन येते तसे संधारण आणि प्रतिगमनताअवस्थेत आढळते.
- (A) वस्तुनिष्ठ क्रियात्मक काळ
(B) मूर्तक्रियात्मक विचार
(C) क्रियापूर्व विचार
(D) अनौपचारिक क्रियात्मक काळ

36. Which of the following is usually associated with creativity ?
- (A) Convergent thinking
(B) Divergent thinking
(C) Transductive thinking
(D) Deductive thinking
37. Which theorist emphasized a close bond between mother and infant ?
- (A) Bowlby
(B) Lorenz
(C) Bronfenbrenner
(D) Chomsky
38. The developmental tasks for families for different stages are specified by :
- (A) Hurlock
(B) Havighurst
(C) Duvall
(D) Erikson
36. सृजनशीलतेशी खालीलपैकी कोणत्या विचार प्रक्रियेचा संबंध जास्त येतो :
- (A) संलक्षी विचार
(B) बहुलक्षी विचार
(C) ट्रान्सडक्टिव्ह विचार
(D) डिडक्टिव्ह विचार
37. माता व अर्भका मधील जवळीकतेला कोणत्या सिद्धांत लिहिणाऱ्यानी महत्व दिले ?
- (A) बोलबी
(B) लॉरेन्झ
(C) ब्रॉनफेनब्रेनर
(D) चॉमस्की
38. कुटुंबाच्या विविध अवस्थांची वैकासिक कार्ये सांगितली.
- (A) हरलॉक
(B) हॅविगहुरस्ट
(C) डुवॅल
(D) ऐरीकसन

39. Communication is the art of

- (A) Speaking and gestures
- (B) Appearance and impact
- (C) Persuasion and motivation
- (D) Interaction

40. Extension Education is out of school system of education in which people leads by doing.

- (A) Adult and young
- (B) Women and children
- (C) Men and women
- (D) Farmers

39. संप्रेषण ही कला आहे.

- (A) बोलणे आणि हावभाव
- (B) न्यायोपस्थिति आणि परिणाम
- (C) जवळीक साधण्याची हातोटी आणि प्रेरणा
- (D) आंतरक्रिया

40. विस्तार शिक्षण ही शाळा बाह्य अशी शिक्षण प्रणाली आहे की ज्या मध्ये लोक कृती करतात.

- (A) प्रौढ आणि तरूण
- (B) स्त्रीया आणि मुले
- (C) पुरुष आणि स्त्रिया
- (D) शेतकरी

41. 3 Tier Panchayat Raj system was introduced by
- (A) D.P. Singh
(B) Fulan Singh
(C) G.L. Ray
(D) B.R. Mehta
42. The Community Development Programme was started in the year
- (A) 1947
(B) 1948
(C) 1952
(D) 1954
43. is the mass media which is more cost effective.
- (A) Radio
(B) Television
(C) Satellite communication
(D) Audio-cassettes
41. तृतीय स्तरीय पंचायत राज प्रणाली यांनी सुरू केली.
- (A) डी. पी. सिंग
(B) फुलन सिंग
(C) जी. एल. रे
(D) ब. र. म्हेता
42. समुदाय विकास कार्यक्रम साली सुरू झाला.
- (A) 1947
(B) 1948
(C) 1952
(D) 1954
43. हे जनसंपर्क माध्यम सगळ्यात स्वस्त आहे.
- (A) रेडिओ
(B) दूरदर्शन
(C) उपग्रहद्वारे संज्ञापन
(D) ध्वनी-फीत

44. is the most powerful projected medium.
- (A) Chart
(B) OHP
(C) Slide projector
(D) LCD projector
45. is the basic unit of extension work.
- (A) Rural area
(B) Community
(C) Tribal area
(D) Urban area
46. are the pillars of community development.
- (A) Autocratic leader
(B) Political leader
(C) Professional leader
(D) Local leader
44. हे प्रभावी प्रक्षेपीत माध्यम आहे.
- (A) तक्ता
(B) ओवर हेड प्रोजेक्टर
(C) स्लाईड प्रोजेक्टर
(D) एल.सी.डी. प्रोजेक्टर
45. हे विस्तार कार्याचा मुल घटक आहे.
- (A) ग्रामिण क्षेत्र
(B) समाज
(C) आदिवासी क्षेत्र
(D) शहरी क्षेत्र
46. हे विकासाचे स्थंभ होत.
- (A) हुकूमशाही नेते
(B) राजकीय नेते
(C) व्यावसायिक नेते
(D) स्थानिक नेते

47. The scale of measurement of assigning numbers/symbols to events in order to label them is :

- (A) Nominal scale
- (B) Interval scale
- (C) Ordinal scale
- (D) Ratio scale

48. Data collecting method involving careful and complete observation of a unit in depth rather than breadth is :

- (A) Projective technique
- (B) Case study
- (C) Questionnaire method
- (D) Interview method

47. एखाद्या घटनेला लेबल किंवा खूण करण्यासाठी आकडेवारी/चिन्ह नेमून देण्याच्या मोजमाप पद्धतीला पुढील म्हटले जाणे.

- (A) नॉमिनल स्केल
- (B) इंटरव्हल स्केल
- (C) ऑर्डिनल स्केल
- (D) रेशो स्केल

48. एखाद्या ठराविक घटकाचे संपूर्ण अवलोकन करून त्याची व्याप्ती न पहाता सखोल माहिती मिळविण्याच्या पद्धतीला म्हणतात :

- (A) प्रक्षेपित तंत्र
- (B) केस स्टडी
- (C) प्रश्नावली पद्धती
- (D) मुलाखत पद्धत

49. In an experiment, the conditions that the researcher manipulates are called :
- (A) Dependent variables
(B) Independent variables
(C) Controlled variables
(D) Uncontrolled variables
50. The main advantage of longitudinal study is :
- (A) It eliminates cohort effects
(B) Data for different age groups can be obtained over the same time period
(C) It is easy to conclude the study quickly
(D) Subjects are more readily available due to the perceived commitment to the study
49. एखाद्या प्रयोगात, संशोधक कांही स्थितीं मध्ये बदल करतो त्याला म्हणतात :
- (A) डिपेंडंट व्हेरिएबल
(B) इनडिपेंडंट व्हेरिएबल
(C) कंट्रोल्ड व्हेरिएबल
(D) अनकंट्रोल्ड व्हेरिएबल
50. दीर्घकालीन संशोधनाचा मुख्य फायदा म्हणजे :
- (A) Cohort effects काढून टाकते
(B) वेगवेगळ्या वयोगटांची माहिती एकाच वेळी मिळविता येते
(C) हा अभ्यास सहज संपविता येतो
(D) या संशोधनामध्ये अंशावर घेतलेली जबाबदारी समजली असल्यामुळे अभ्यास गट सहज मिळू शकतो

ROUGH WORK

ROUGH WORK